

Решение № 60491

Номер 60491

Година 13.08.2020

Град Смолян

Районен Съд - Смолян

На 15.07

Година 2020

В публично заседание в следния състав:

Председател:

Секретар:

Прокурор:

като разгледа докладваното от

Гергана Кузманова

Гражданско I инстанция дело

номер

20205440100202

по описа за

2020

година

Производството е образувано по искова молба на К. Л. Ф. против „***“, в която се твърди от, че е наследник – син на Л. А. Ф. (Л. В. Ф.), починал през **г. в село Р., община М.. Ответното дружество е издало на наследодателя му Фактура № */29.08.2019г. за ел. енергия на стойност 456,70 лева, която била допълнително начислена за стар период 12.01.2018-28.02.2018г. за 47 дни за електромер на обект с ИТН: *** в село Р., община М., област С. на клиент с кл. № *. Тъй като не са знаели, че има издадена такава фактура, не са предприели никакви мерки, в следствие на което ел. захранването на обекта е било прекъснато поради неплащане. Твърди се от ищеца, че се е свързал с ответника като го уведолил, че титуляра на клиентския номер е починал. Ответникът е прехвърлил ИТН: *** за процесния обект, да се води вече към неговия клиентски № *, както и сметката за ел. енергия на стойност 456,70 лева по процесната фактура. Сега в системата на ответника задължението 456,70 лева по процесната фактура вече се води на негово име, тъй като той е титуляр на партидата.

Заявява, че не е ползвана допълнително начислената ел. енергия по процесната фактура и същата е издадена без правно основание. Поради това моли съда да постанови решение, с което да признае за установено, че не дължи на ответното дружество сумата в размер на 456,70 лева по посочената фактура. Претендира и за разноски по водене на делото.

В срока по чл.131 от ГПК ответникът е подал писмен отговор на исквата молба, с който оспорва иска. Твърди, че на 28.02.2018 г. негови служители са извършили проверка на електромер № ***, отчитащ доставената електрическа енергия в обекта на ищеца. Проверката, извършена от двама служители на мрежовия оператор, е с цел демонтаж на електромера за последваща проверка в БИМ. Поради това служителите на *** са го демонтирали и са го поставили в безшевна торба с пломба за еднократна употреба с № ***, с цел същият да бъде изпратен за метрологична експертиза в независима лаборатория, като на мястото на демонтирания електромер е монтиран нов, за който отново след извършено контролно замерване с еталонен уред е установено, че измерва електрическата енергия с грешка, която е в рамките на допустимата от +/- 2 % (вж. Приложение № 32 към Наредбата за средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол). За тези действия, извършилите проверката лица са съставили Констативен протокол за техническа проверка и подмяна на средства за търговско измерване № 372519/28 02.2018 г. (Констативния протокол). Констативният протокол е съставен в присъствието на представител на клиента, с което са изпълнени условията на чл. 63, ал. 1 от Общите условия на договорите за пренос на електрическа

енергия през електроразпределителната мрежа на „****0 ЕАД, одобрени с решение на ДКЕВР №ОУ-014 от 10.05 2008г.

Процесният електромер в последствие е бил предаден на Българския институт по метрология (БИМ) за извършване на метрологична експертиза, като заключението на лабораторията е следното: *"осъществен е достъп до вътрешността на електромера. На електронната платка, в измервателната верига на електромера, е подменен електронен елемент с друг нерегламентиран резистор с означение „335". При отваряне на електромера целостта на корпуса му беше нарушена.* Вследствие на описаната манипулация електромерът измерва с отклонение, извън границите на допустимото, като грешката може да бъде точно установена, а именно - 83,27 %. За извършената проверка от БИМ е изготвен Констативен протокол от метрологична експертиза на средство за търговско измерване № 649/18.04.2019 г.

С оглед на описаното по-горе и като е установено, че са на лице предпоставките, описани в чл. 48, ал. 1 ПИКЕЕ, операторът на разпределителната електрическа мрежа е извършил преизчисление на количеството електрическа енергия, при спазване на инструкциите, съдържащи се в чл. 48, ал. 1, т. 1, б. "а" от ПИКЕЕ, като е начислил допълнително количество електрическа енергия на клиента в размер от 2 479 кв/ч, като дължимата сума, вследствие на установеното непълно измерване, изчислена по определените за периода цени от страна на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) е 456.70 лв. с ДДС. Периодът от време, за който е извършена корекцията е 47 дни, като първата дата - 12.01.2018 г. - началото на корекционния период е датата, следваща датата на извършване на манипулацията на електромера съгласно съхранените данни в паметта на електромера за нерегламентирано отваряне клемния капак на електромера (03.01.2018 г. в 21,03 ч.), който е най-близкият до и попадащ в максималните 90 дни корекционен период назад, считано от датата на проверката, в която е констатирана манипулацията, последната дата е датата на извършената техническа проверка - 28.02.2018 г. (вж. чл.48, ал.1 ПИКЕЕ).

**** е предоставило тази информация на ЕВН ЕС, което от своя страна е издало и процесната фактура № */29.08.2019г. (вж. чл. 51, ал. 1 ПИКЕЕ) за допълнително начислената сума, вследствие на установеното непълно измерване на електрическа енергия и с писмо с изх. № 7546030/29.08.2019 г. е изпратило на адреса на му кореспонденция (уведомление) за извършеното допълнително начисление, но същото е останало непотърсено от ищеца, видно от известие за доставяне № ИД Р5 4040 010EE2 2.

Твърди се от ответника, че съществува законово основание за начисляване процесната сума. КЕВР има правомощието да приеме правила за измерване на количеството електрическа енергия, които, наред с другото да регламентират условията и реда за установяване случаите на неизмерена, неправилно и/или неточно измерена електрическа енергия (вж. чл. 83, ал. 2 ЗЕ, вр. чл. 83, ал. 1, т. 6 ЗЕ). Именно на това основание КЕВР е приела ПИКЕЕ (обн. ДВ, бр. 98 от 2013 г.), като раздел IX от тях е посветен на случаите и начини за извършване на преизчисление на количеството електрическа енергия от операторите на съответните мрежи.

В конкретния случай приложение намира разпоредбата на чл. 51 ал. 1 ПИКЕЕ, във връзка с чл. 48, ал 1 ПИКЕЕ и във връзка с § 2 от ПЗР на ПИКЕЕ (обн. ДВ. бр. 35 от 30,04.2019 г.). където изрично е посочено, че „... в случаите, когато при метрологичната проверка се установи, че средството за търговско измерване ... измерва с грешка извън допустимата, операторът на съответната мрежа изчислява количеството електрическа енергия за период от датата на констатиране на неправилното/неточното измерване или неизмерване до датата на монтажа на средството за търговско измерване или до предходната извършена проверка на средството за търговско измерване, но не по-дълъг от 90 дни , тъй като става дума за битов клиент и от извършената от БИМ метрологична експертиза е установен точният процент на грешка, формулата, която се прилага при изчисляването на количеството за корекцията, се съдържа в чл. 48, ал. 1, т. 1, б. а от ПИКЕЕ, като „при наличие на точен измерител количеството преминала електрическа енергия се изчислява като функция на измерителя, като се отчита класът на точност на средството за търговско измерване."

Стойността на дължимата сума пък е изчислена при стриктно спазване на инструкциите, съдържащи се в чл. 51, ал. 1 ПИКЕЕ - по цена, по която операторът на разпределителната мрежа закупува от обществения доставчик електрическа енергия за покриване на технологичните си разходи и дължимите мрежови цени.

Именно гореописаните норми от ЗЕ и ПИКЕЕ са и законовото основание за преизчисление на сметка на клиента . ЕВН ЕС няма задължение да доказва виновно поведение от страна на ищеца.

Счита за неоснователни доводите на ищеца, че имало съществено значение кой точно е извършил това въздействие, и че то не може и не следва да се вмени във вина на него, установяването на лицето, извършило неправомерно въздействието върху електромера и неговата вина са от компетентността на разследващите органи и прокуратурата, доколкото има данни за осъществяване

на съставя на престъплението по чл. 234в от Наказателния кодекс.

Въпросът кой е конкретният извършител е ирелевантен, защото в посочените законови разпоредби, които регламентират преизчислението на количеството електрическа енергия не се съдържат изисквания и условия за извършването корекции на сметки при установено виновно поведение на крайния клиент, точно обратното - единственото условие за упражнявано правото на енергийния доставчик да извърши едностранна корекция, е да бъде установено по съответния ред, че е налице случай на неизмерена, неправилно и/или неточно измерена електрическа енергия, за да се пристъпи към такава корекция. Във всички случаи на неизмерена или неточно измерена доставена електроенергия обаче правото на доставчика на електрическа енергия да извърши едностранно корекция не е предпоставено от доказването на виновно поведение на потребителя, довело до неизмерването или неточното измерване на доставената електроенергия, тъй като корекционната процедура цели възстановяване на настъпилото без основание имуществено разместване, а не да ангажира отговорността на потребителя за негово виновно поведение. Този въпрос е разглеждан многократно от ВКС, в практиката му след приемане на ПИКЕЕ и съставите на върховната съдебна инстанция са единодушни, че законът дава възможност на крайния снабдител да извършва едностранна корекция на сметка на клиента, в случай на констатирано неправомерно въздействие върху средствата за измерване, като при подобен род корекции не следва да се доказва виновно поведение на клиента и чл. 82 от ЗЗД е неприложим в подобен тип обществени отношения.

Липсата на предвиден изричен ред за уведомяване на клиентите при извършена корекция в ОУ на ЕВН ЕС не е основание да се отрече дължимостта на сумата по направената корекция. Ноторно известен факт е, че голяма част от съдебните състави в страната уважават подобни искове на клиенти срещу крайни снабдители на ел. енергия само въз основа на обстоятелството, че същите не са привели Общите си условия в съответствие с разпоредбата на чл. 98а, ал. 1 т. 6 от ЗЕ и не са предвидили изричен ред за уведомяване на клиентите при извършена корекция в ОУ. Тези мотиви на съдебните състави са в разрез с постановените до този момент решения на ВКС, които потвърждават нашите твърдения, че след измененията в Закона за енергетиката с ДВ, бр.54/2012 г. - чл.83, ал.1, т. б, чл.98а, ал.2, т.б и чл.104а от същия, правото на доставчика на електрическа енергия да извърши едностранно корекция не е предпоставено от доказването на виновно поведение на потребителя, нито от предвиден ред за уведомяване на клиента в ОУ. Счита, че изложените мотиви на съдебните състави са в пълно противоречие с практиката на ВКС, постановена по сходни спорове, като се позовава на Решение № 124/18.06.2019 г., постановено по гр. д. № 2991/2018 г.. ГК, III г.о.. ВКС и Решение № 150/26.06.2019 г.. постановено по гр. д. № 4160/2018 г.. ГК, III г.о.. ВКС .

Счита, че не е необходимо и наличието на изричен ред за уведомяване на клиента при извършване на корекция в ОУ на крайния снабдител, за да може доставчика на ел. енергия да претендира дължимостта на допълнително начислената сума. ВКС стига и по-далеч в своите съждения, като отчита факта, че доставката на ел. енергия се подчинява на общите правила за покупко-продажбата в ЗЗД и дори да липсва специална уредба за извършване на корекция на сметка, която без съмнение се съдържа в ПИКЕЕ, купувачът следва да доплати дължимата сума, независимо от липсата на предварителни процедури за защита на потребителите. Тази практика вече се поддържа и от окръжните съдилища. В този смисъл са цитираните в отговора съдебни решения на Окръжни съдилища.

В с.з. ищецът К. Ф. р. пр. не изпраща представител.

Ответникът „... ****“ ЕАД р. пр. не изпраща представител.

Съдът, след преценка на изложеното в исковата молба и отговора и като обсъди събраните по делото доказателства, прие за установено следното от фактическа страна:

Страните по делото не спорят, че ищецът е клиент на електрическа енергия и абонат на „... ****“ ЕАД, което дружество е доставяло ел. енергия в имот, находящ се в с.Р., общ.М. с ИТН: ***. Няма спор също, че първоначално титуляр на партидата за посочения обект е бил Л.А.Ф., починал през ***г., а към настоящия момент по искане на ищеца партидата е прехвърлена на негово име и той е неин титуляр.

От приетия по делото констативен протокол № ** се установява, че на 28.02.2018г. служители на „... ****“ са извършили проверка на електромера на обект с измервателна точка /ИТН/ *** в с.Р. като са констатирани, че електромера не е в класа на точност на измерваната ел. енергия.

Електромера е изпратен за. Експертиза и видно от Констативен протокол от метрологична експертиза на средство за измерване №649/18.04.2019г. , при отваряне на електромера е констатирано, че е осъществяван достъп до вътрешността на електромера. На електронната платка в измервателната верига на електромера е подменен електронен елемент с друг нерегламентиран резистор с означение „335“ .

При тези данни е коригирана сметката на ищцата за ел. енергия за периода 12.01.2018г. до 28.02.2018г., като на същата допълнително е начислена сума на стойност 456,70лв. с ДДС, за която

е издадена фактура №*/29.08.2019г.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

В производството по предявения отрицателен установителен иск ответникът следва да докаже пълно и главно основанието на вземането си, като установи същото и по размер, а ищецът следва да докаже възраженията си срещу неговото съществуване. В случая ответникът основава вземането си на възникнало в негова полза потестативно право на едностранно извършване на корекция в сметките за потребена ел.енергия от ищеца, затова следва да установи пълно и главно предпоставките за неговото упражняване.

Между страните по делото не е спорно, че ищецът е абонат на ответника, както и съществуването на правоотношението по доставка на ел. енергия до обекта на потребителя, който обект е присъединен към електроразпределителната мрежа.

В конкретния казус, исковият период е 12.01.2018г.-28.02.2019г. , като по времето му е действал ЗЕ с измененията и допълненията, извършени със ЗИДЗЕ, обнародвани в ДВ бр.54/2012 г., в сила от 17.07.2012 г., както и след влизане в сила на ПИКЕЕ. Действително, в Раздел IX от ПИКЕЕ (чл.47 – чл.51) са регламентирани случаите, в които е допустимо извършване на корекции на сметки на потребителите при неизмерена, неправилно и/или неточно измерена ел. енергия и начините, по които следва да бъде извършено преизчислението на количеството потребена енергия. С Решение №1500/06.02.2017 г., постановено по адм.д.№2385/2016 г. по описа за 2016 г. на ВАС, 5-членен състав и обнародвано с ДВ бр.15/14.02.2017 г., голяма част от разпоредбите на ПИКЕЕ са отменени, с изключение на разпоредбите на чл.48, чл.49, чл.50 и чл.51. Следователно, към датата на съставяне на констативния протокол – 04.02.2019 г., разпоредбата на чл.47 от ПИКЕЕ е била отменена, което означава, че не е съществувала правна норма, уреждаща реда за съставяне и съдържанието на такъв протокол, който всъщност констатира неточното отчитане на доставената електрическа енергия от страна на потребителя. Констативният протокол е основанието, на което възниква правото да се извършва едностранна корекция и липсата на правна норма, уреждаща неговото съдържание и ред на съставяне води и до липса на право на оператора на съответната мрежа да извършва корекция на сметката на потребителя и право на крайния снабдител да претендира суми, начислени на потребителя въз основа на тази корекция. В този смисъл са мотивите на Решение №104/16.08.2016 г. по т.д.№1671/15 г. на ВКС.

На следващо място, съгласно разпоредбата на чл.98а, ал.2, т.6 от ЗЕ, крайният снабдител продава електрическа енергия при публично известни общи условия, които трябва да съдържат задължително ред за уведомяване на клиента при извършване на корекция на сметка съгласно правилата по чл.83, ал.1, т.6 от ЗЕ. В Решение №111/17.07.2015 г. на ВКС по т.д. №1650/2014 г., I т. о., ТК е посочено, че едностранни корекции са допустими само, ако крайният снабдител е изпълнил задължението си по чл.98а, ал.2, т.6 и по чл.83, ал.1, т.6 от ЗЕ, а именно да предвиди в общите условия на договорите ред за уведомяване на клиента при извършване на корекция на сметка и правила за измерване на количеството електрическа енергия, регламентиращи принципите на измерване, начините и местата за измерване, условията и реда за тяхното обслужване, включително за установяване случаите на неизмерена, неправилно и/или неточно измерена електрическа енергия и за извършване на корекция на сметките за доставената електрическа енергия. В тази връзка, ответното дружество като краен снабдител не е привел своите Общи условия в съответствие с новоприетата нормативна уредба. В случая е безспорно, че ОУ на „***е“ ЕАД са приети през 2008 г., т.е. преди изменението на ЗЕ от 2012 г. и преди приемането на ПИКЕЕ през 2013 г., поради което и правилата по чл.28, ал.2 от ОУ на „****“ ЕАД, и предвиденият в чл.42 от същите ОУ общ ред за уведомяване, са неприложими. Уредените в общия ред по чл.42 от ОУ на „****“ ЕАД правила не се отнасят до корекциите на сметки, така, както са регламентирани в ПИКЕЕ (към датата на одобряване от ДКЕВР на Общите условия на „****“ ЕАД - 10.05.2008 г., ПИКЕЕ не са били приети). Уведомяването по чл.28, ал.2 от ОУ също е неприложимо, тъй като се отнася общо за всички видове корекции, извършвани от „****“ ЕАД въз основа на констативни протоколи, издадени от електроразпределителното дружество, заедно със справки за начислената енергия и не отговаря на закононото изискване на чл.98а, ал.2, т.6 от ЗЕ, тъй като не е регламентиран редът, по който следва да бъде уведомен клиента за едностранната корекция на сметка за минал период. След като ответникът не е доказал да е променил Общите си условия съобразно изискването на чл.98, ал.2, т.6 от ЗЕ, следва да се приеме, че не е налице изпълнение на това законово задължение, предвидената в закона процедура не е завършена, а правото на ответника да коригира сметките на клиентите си не се е породило.

По посочените съображения съдът намира, че ответното дружество не е имало основание да извърши корекция на сметката на ищеца и предявеният иск за недължимост на процесната сума се явява изцяло основателен и доказан.

С оглед изхода на делото- уважаване на иска, ще следва на основание чл.81 във вр. с 78 ал. 1 от

ГПК ответникът да бъде осъден да заплати на ищеца разноските в настоящото производство в размер на 362,00 лв., от които 50,00 лв. за ДТ и 400,00 лв.-адвокатско възнаграждение. Поради изложеното, съдът

Р Е Ш И :

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО в отношенията между страните, че К. Л. Ф. с ЕГН *, с адрес: ***не дължи на „.. **” ЕАД, ЕИК **, със седалище и адрес на управление: **сумата от **456,70 лева** /четиристотин петдесет и шест лева и седемдесет стотинки/ **с ДДС** по Фактура №*/29.08.2019г., представляваща стойност на допълнително начислена ел. енергия за периода 12.01.2018г. – 28.02.2019г., за обект с ИТН: **в с.Р.,общ.М.,обл.С..

ОСЪЖДА „***” ЕАД, ЕИК*** със седалище и адрес на управление ***, на осн. чл. 78, ал. 1 ГПК, да заплати на К. Л. Ф. с ЕГН *, с адрес: *** разноси по водене на делото в общ размер от **450,00 лева** /четиристотин и петдесет лева/, от които: 50,00 лева за ДТ и 400,00лв.-адв.възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Окръжен съд-Смолян в двуседмичен срок, считано от връчването му на страните.

РАЙОНЕН СЪДИЯ: